

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Vår dato
28.08.2007
Arkivnr.
461.3

Vår referanse
07/1443-11
Deres referanse

HOFF Norske Potetindustrier Brumunddal
Postboks 223
2381 Brumunddal

HOFF Norske Potetindustrier Brumunddal – Vedtak om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Fylkesmannen i Hedmark har ferdigbehandlet søknaden fra HOFF Norske Potetindustrier Brumunddal av 02.12.2005 med supplerende data av 05.02.2007 og har besluttet å gi tillatelse til virksomheten etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi viser til Deres søknad av 02.12.2005 med supplerende opplysninger av 05.02.2007 om endret tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.

Fylkesmannen i Hedmark gir med dette tillatelse på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16 og endret i medhold av § 18. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3. Utslipp som ikke er regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. For virksomheter hvor slike stoffer benyttes som innsatsstoffer eller dannes under produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsens pkt. 3. eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi til SFTs hjemmesider på internett, www.sft.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksfremstilling

Bedriften hadde tidligere eget renseanlegg for sitt prosessavløp. Etter en prøveperiode med overføring av avløpet for behandling ved Hias renseanlegg, ble det besluttet ved avtale å overføre avløpet til Hias som permanent løsning. Bedriftens tillatelse tilpasses endringen ved denne revideringen.

Det er søkt om at kondensat fra inndamping av potetfrukt vann slippes til Furnesfjorden via kommunal overvannsledning.

Høringsuttalelser

Søknaden er forelagt Hias IKS og Ringsaker kommune til uttalelse.

Hias bemerker (brev av 25.04.07) at omsøkt utslipp tilsvarende bedriftens utslipp på 2005-nivå. Med uendret produksjonsmengde og flere utslippsbegrensende tiltak, antyder Hias at det bør kunne forventes en utslippsnedgang på litt sikt. Belastningen på Hias renseanlegg har økt betydelig de senere åra, det er derfor viktig at utslippene holdes på et så lavt nivå som mulig. Hias ønsker at HOFF fortsetter med samme prøvefrekvens som i dag, der det også skal inngå noen analyser på BOF₅.

Ringsaker kommune påpeker (brev av 06.07.07) at vannkvaliteten i Furnesfjorden er følsom for forurensningstilførsler. Gjennom flere år har det vært gjennomført tiltak for å redusere utslippene til Furnesfjorden. Nedleggingen av Brumunddal renseanlegg og industrirenseanlegget i 1999, samt permanent overføring av prosessavløpet fra HOFF til Hias i 2005, er ledd i dette. Samtidig pågår det en kontinuerlig sanering av kommunalt avløpsnett og utbedringer av private avløpsanlegg.

Kommunen kan ikke vurdere de isolerte forurensningsmessige konsekvensene ved å tillate at kondensatet slippes til Furnesfjorden, men de framhever at dette vil gi en dårlig signaleffekt tatt i betraktning av at kondensatet har konsentrasjon av organisk stoff tilsvarende urensset kommunalt avløp. Det vises også til at renseanleggene rundt Mjøsa har krav til rensing av organisk stoff.

Kommunen kan i dag ikke differensiere gebyrene ved å fastsette lavere gebyr for mindre forurenset avløp. Kommunene i Hamar-regionen vurderer imidlertid for tida en omlegging av gebyrregimet, der tilknyttet industri betaler etter avløpsmengde med et tillegg for forurenninger over det som tilsvarer vanlig kommunalt avløp. Dersom en slik modell blir vedtatt, vil bedriften kunne betale et lavere gebyr for kondensatet enn for øvrig prosessavløp.

Bedriftens merknader til forslag til tillatelse (brev av 28.08.07)

Bedriften aksepter i hovedsak de krav og vilkår som stilles, men har følgende merknader til oversendt forslag til tillatelse:

- ”Bedriften tar til etterretning at Fylkesmannen fortsatt pålegger bedriften å sende inndamperkondensat til Hias for rensing. Bedriften finner det likevel urimelig at det skal stilles krav til videre rensing av det som kan betegnes som destillert vann, fritt for fosfater og tross alt med beskjedent innhold av organisk stoff.
- Bedriften oppfatter Fylkesmannens krav til prøvetaking og analyse av avløpsvann som følger: 1) Uttak av 1 ukeblandprøve per måned når det er drift i stivelsesproduksjonen, dvs 9-10 prøver pr år for parameterne KOF, BOF5 og tot-P. 2) Uttak av ukeblandprøver som analyseres for KOF i øvrige uker det er potetmelproduksjon. Bedriften tar det for gitt at Hias ikke kan pålegge bedriften analyser utover dette.
- Vedrørende deponi i Bye grustak vil bedriften i løpet av relativt kort tid fremme en søknad om videreføring av deponiet etter 31.12.2008. Som nevnt pr telefon har bedriften oppfattet tillatelse nr 1071-002 av 15.02.05 slik at søknad og plan for videre drift skal være Fylkesmannen i hende innen 31.12.2007.
- Under pkt 3.3 står det listet opp interne rensiltak og avløp som ledes til Hias. For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at det kanskje største utslippet kommer fra raffineringen (utvaskingen) av stivelse på separatorene, ref. punkt 3.3.1. Større partikler/fibre skilles fra på raffineringssilene (90 µm), men småfiber, stivelseskorn < ca 5 µm, og sterkt uttynnet frukt vann vil gå til avløp. Ellers har bedriften tidligere meldt at glykoseproduksjonen, som ikke er konsesjonsbelagt, tidvis kan medføre noen punktutslipp i forbindelse med regenerering av ionebyttere. Det er imidlertid kartlagt at dette gir beskjedne utslipp i forhold til potetmelproduksjonen.”

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Utleddning av inndamperkondensat fra potetfrukt vann

Bedriften søker om å få lede inndamperkondensatet med kommunal overvannsledning til Furnesfjorden. Kondensatet utgjør 11-12 m³ /time. Bedriften opplyser at kondensatet er tilnærmet fritt for fosfater, og inneholder 160-300 mg O/l målt som KOF.

Konsentrasjonsverdiene ligger 10-20 % lavere enn tidligere angitt, som følge av utførte effektiviseringstiltak ved inndampingen. Med 160 produksjonsdøgn utgjør likevel utslippet av kondensat i størrelsesorden 10 tonn KOF per år. Døgnutslippet tilsvarer 500-1000 pe.

Furnesfjorden er en følsom og svak resipient, hvor det viktig å redusere utslippene også av organisk stoff så mye som mulig innenfor kostnadseffektive rammer. Fylkesmannen kan ikke se at kondensatet ikke kan renses innenfor rimelige kost/nytte-betraktninger. Kondensatet må derfor overføres til Hias for rensing.

Krav til prøvetaking og analyse av avløpsvann

Bedriften søker om at antall prøvetakingsuker for BOF₅ begrenses til 4 per år. Standard krav til prøvetaking er en ukeblandprøve per måned for de mest aktuelle kontrollparametrene. For anlegg med helårsdrift betyr det 12 ukeblandprøver per år. Grunnet en betydelig økning og til dels varierende tilførsel til Hias renseanlegg, er det ønskelig å skaffe bedre oversikt over mengder og variasjoner av utslippet fra de viktigste påslippskildene. For næringsmiddelindustri tilknyttet Hias renseanlegg kreves det derfor inntil videre i tillegg kontinuerlig uttak av ukeblandprøver for KOF-analyser.

HOFF Norske Potetindustrier har et relativt stort utslipp. BOF₅ er en helt sentral utslippsparameter. Fylkesmannen vil derfor ikke dispensere fra standard kontrollprogram. Det stilles imidlertid krav til uttak og analyser av prøver kun i perioder med drift eller utslipp.

Deponi i Bye grustak

Tillatelse til deponering av jordavfall i Bye grustak, till. nr. 1071-002 av 15.02.2005, gjelder ved siden av denne tillatelsen. Tillatelsen gjelder fram til 31.12.2008 (kfr. pkt. 9.3). Avslutningsplan for deponiet skal legges fram innen 31.12.2007, kfr. ovennevnte tillatelses pkt. 10. Deponiet skal avsluttes i samsvar med innsendt avslutnings- og etterdriftsplan, samt eventuelle andre krav som fastsettes av forurensningsmyndigheten. Bedriften kan evt. innen samme frist søke om forlenget drift av deponiet, dersom deponiet og driften oppfyller kravene i avfallsforskriftens vedlegg 1 (se nedenfor).

Kommentar og vurdering av bedriftens merknader

- *Inndamperkondensat* – Innholdet av organisk stoff er som for urensset husholdningsavløp. Selv om dette er lavere enn for øvrig prosessavløp, er det ikke tvil om slike konsentrasjoner av organisk stoff må renses.
- *Prøvetakingsfrekvens* – Kravet er at det skal tas månedlige ukeblandprøver når det er produksjon og utslipp. Det skal foretas analyser av alle 3 kontrollparametre ved samtlige prøver, med mindre det i perioder foregår aktivitet som ikke medfører utslipp. Kommunen/Hias har adgang til å stille ytterligere krav til prøvetaking, men disse har hatt søknad og forslag til tillatelse til høring, slik at deres behov for dokumentasjon av utslippet er integrert i kravene som er satt i denne tillatelsen.
- *Avslutning av Bye grustak* – Tillatelse av 15.02.05, pkt. setter krav til at det innen 31.12.07 skal utarbeides en avslutningsplan for deponiet. Bedriften kan også søke om videre drift av deponiet etter 31.12.2008. En slik søknad må enten dokumentere at deponiet oppfyller alle krav i avfallsforskriftens vedlegg 1, eller omfatte en risikovurdering som dokumenterer at en stedlig naturlig barriere er tilstrekkelig god. Nye områder for deponier som settes i drift etter 2009 skal uansett ha dobbel bunntetting. Deponering av våtorganisk avfall vil sannsynligvis ikke tillates fra 2009.
- *Utslipp fra glykoseproduksjonen* – bedriften påpeker at punktutslipp kan inntreffe i forbindelse med regenerering av ionebyttere. Bedriften hevder i en bisetning at produksjonen av glykose ikke er konsesjonsbelagt. Fylkesmannen ser bedriftens hele produksjon under ett og i sammenheng. Det framgår ikke av søknaden og Fylkesmannen har ikke lagt til grunn at deler av produksjonen og utslippet skal holdes utenfor tillatelsen.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Avslutningsplan for deponi i Bye grustak	31.12.2007	9.3, jf. tillatelse av 15.02.05

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Statens forurensningstilsyn (SFT) av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Statens forurensningstilsyn kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brevet med vedlegg er sendt berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Jørn G. Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
overingeniør

Utslippstillatelsens vilkår følger på de neste sidene

Kopi med fullstendig tillatelse til:
Ringsaker kommune, 2380 Brumunddal
Hias IKS, Vangsv. 143, 2317 Hamar

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelse nr. 2007012 - Sak nr. 07/1443

for

HOFF Norske Potetindustrier Brumunddal,

utslipp fra potetbearbeidende virksomhet

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 02.12.2005 med supplerende opplysninger av 05.02.2007, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 6 til og med side 15.

Denne tillatelsen erstatter tillatelse av 27.10.1999. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Tillatelse nr 1071-002 av 15.02.2005 vedr. deponi for jordavfall i Bye grustak gjelder ved siden av denne (se pkt. 9.3).

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedriftseier	HOFF Norske Potetindustrier Brumunddal		
Beliggenhet/gateadresse	Postboks 223		
Postadresse	2381 Brumunddal	Kommune	0412 Ringsaker
Org. nummer (bedrift)	973 103 997	Virksomhetens kategori ¹	*
NACE-nr	15.310	NOSE-nummer	*
Bransje (nace)	Bearbeiding og konservering av poteter		

Fylkesmannens referanser

Arkivkode	Anleggsnummer	Risikoklasse (kontrollklasse)
461.3	A13206	2

Tillatelse gitt: 28.08.2007	Endringsnummer: 1 (13.02.09) Korrigert – Rensekrav	Sist endret: -
Jørn G. Berg e.f. miljøverndirektør		Steinar Østlie overingeniør

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra potetbearbeidende virksomhet. Tillatelsen er basert på følgende produksjon:

Produksjonsrammer

Produkt/produksjonsfraksjon	Tonn/år	Tonn/døgn
Potetråstoff	45 000	
Glykose (fra potetmel)	6 000	
Potetmel	8 000	

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

2.6. BAT-tiltak

Bedriften plikter å benytte seg av beste tilgjengelige teknikker som gjelder denne type virksomhet, jf. forurensningslovens § 2.3. Dette gjelder for interne produksjonsprosesser samt rensing av avløp. Til informasjon finnes oversikt over BAT-tiltak på IPPCs nettsted (BAT – Best Available Techniques)³.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrenser			Gjelder fra
		Konsentrasjonsgrense (mg/l)	Maksimalt ukeutslipp (kg/uke)	Årlig utslipp (tonn/år)	
		Midlingstid: 1 uke	Midlingstid: 1 uke	Midlingstid: 1 år	
Tot-P	Prosessavløp	30	60	1,5	d.d.
KOF	- " -	10 000	20 000	400	"
BOF ₅	- " -	5 000	10 000	200	"

Utslippet skal i størst mulig grad jevnes ut over døgnet eller deler av døgnet etter nærmere avtale med kommunen. Andre begrensninger settes i avtale om tilknytning til kommunalt avløpsanlegg.

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

³ EU utarbeider bl.a. bransjevise dokument for å angi hva som anses som BAT i de enkelte bransjer, såkalte BAT referanse dokument (BREF-dokument). Her vises bl.a. hvilke utslippsnivåer som er oppnåelige ved bruk av ulike teknikker og hvilke teknikker som anses forenlige med direktivets krav om BAT. Dokumentene finnes på IPPC-byråets nettsted <http://eippcb.jrc.es> (BREF-dokumentene er på ca 7 MB), <http://eippcb.jrc.es/pages/Bactivities.htm>

3.2. Utslippsreducerende tiltak

- 1 Forurenset vann skal holdes adskilt fra ikke forurenset vann. Kjølevann skal derfor ikke føres til rensinnetninger eller til spillvannsledning lagt etter separatsystemet.
- 2 Forbruk av vann skal reduseres så mye som mulig. Rengjøring med vann skal foretas med høytrykksspyling. Slinger skal utstyres med selvlukkende kraner. Vannbesparende vaskesystem og forskylling med små mengder vann bør benyttes.
- 3 Produksjonsrester og avfall av råvarer og tilsatsstoffer skal samles opp og ikke ledes til avløp, slik at organisk stoff i avløpet blir minst mulig. Alle sluk skal utstyres med rister, siler eller oppsamlingskurver.
- 4 Vann skal ikke benyttes der det kan erstattes med andre midler. Ved rengjøring skal mest mulig av fast materiale fjernes ved feiing, skraping e.l. Unødvendige spyleposter og sluk bør utkobles. Utblåsing eller utsuging av stoffrester bør erstatte vannspyling.
- 5 Jord og produksjonsavfall (potetrester og skrell) på gulv og produksjonsutstyr skal samles opp før rengjøring. Rester av slikt avfall må ikke føres eller spyles til avløp.

3.3. Utledning og rensing

- 1 Biprodukter skilles ut fra avløpsvannet i flere trinn:
 - *Potetfruktsaften* skilles fra *fiber/rasp* (disponeres som dyrefor) og *stivelse* på en dyseseparator. Stivelse oppkonsentreres over siler (90 µm) og separatorer.
 - Potetfruktsaften tilsettes syre og varme i en syklontank under trykk. *Potetprotein* koagulerer, sentrifugeres fra *frukt vannet* og tørkes.
 - Potetfrukt vannet dampes inn til *frukt vannskonsentrat* (gjødsel). *Inndamperkondensatet* skal ledes til kommunal avløpsledning.
- 2 Jordholdig avløpsvann fra vask og transport av poteter skal behandles i mekanisk (sand-avvanner) og kjemisk rensetrinn, før sedimentering og avvanning. Dekanteringsvann resirkuleres (80 %), resten ledes til kommunal avløpsledning (spillvann).
- 3 Etter bedriftsintern behandling skal avløp nevnt i pkt. 1 og 2 ovenfor ledes til kommunal spillvannsledning og overføres til Hias renseanlegg for behandling. Oppstår problemer i renseanlegg, ledningsnett eller i form av luktutslipp, kan det bli satt ytterligere krav om forbehandling av bedriftens avløpsvann.
- 4 Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskehaller, verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet.

3.4. Utslippssted for prosessavløp

Bedriften skal føre sitt prosessavløp inn på offentlig avløpsnett for behandling ved Hias renseanlegg med utslipp i Mjøsa i henhold til de krav som stilles for slikt påslipp.

3.5. Kjølevann

Kjølevannet skal føres ut i Furnesfjorden på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og skal ikke medføre temperaturendringer av betydning i resipienten. Bruk av begroingshindrende midler i kjølevann med utslipp til vann er ikke tillatt.

3.6. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.7. Sanitæravløpsvann

Sanitæravløpsvann tillates sluppet ut sammen med prosessavløpsvann.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger, energianlegg

Energianlegget skal driftes med fyringsolje nr. 1, årlig mengde 1200 tonn. Maksimal innfyrt effekt er 49 000 000 MJ per år. Følgende utslippsgrenser gjelder:

Årlige utslippsmengder av følgende klimagasser fra fyringsanlegg skal rapporteres:

CO₂, NO_x, N₂O, VOC, CH₄ og SO₂.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2. Krav til utslippspunkter

Avgasser fra eksisterende anlegg/prosessenheter tillates ledet ut gjennom eksisterende utslippsystem med de utslippspunkter/-høyder som er oppgitt i søknaden.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen.⁴

⁴ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

6. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁵

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi (døgnmiddel) ved mest støyutsatte fasade:

L_{den} (hverdager)	L_{den} (søn- og helligdager)	L_{night} (kl. 23-07)	$L_{max,fast}$ (kl. 23-07)
55	45	45	60

Følgende midlingstider for ekvivalentnivå skal legges til grunn ved beregning av L_{den} og L_{night} :

L_{day} (07-19): 12 timer
 $L_{evening}$ (19-23): 4 timer
 L_{night} (23-07): 8 timer

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.5.

⁵ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jfr. pkt 11.2.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig, uten urimelige kostnader eller ulemper, å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁶.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9.2 Krav til egen avfallsbehandling

Følgende avfallsfraksjoner har egen/lokal disponering:

Fraksjon	Disponering	Årlig mengde, tonn
• Sand/jord/stein	Deponi, Bye grustak	700
• Potetrasp	Dyrefor	900
• Inndampet frukt vann	Gjødsel	100

9.3. Krav til eget deponi

Tillatelse til deponering av jordavfall i Bye grustak, till. nr. 1071-002 av 15.02.2005, gjelder ved siden av denne tillatelsen. Tillatelsen gjelder fram til 31.12.2008.

Avslutningsplan for deponiet skal legges fram innen 31.12.2007, jf. ovennevnte tillatelse, pkt. 10. Deponiet skal avsluttes i samsvar med innsendt avslutnings- og etterdriftsplan, samt eventuelle andre krav som fastsettes av forurensningsmyndigheten. Bedriften kan evt. innen samme dato fremme søknad om fortsatt drift etter 31.12.2008, se side 4.

⁶ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikovurdering

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

10.5. Rapportering i forhold til krav om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av Fylkesmannen. Rapportering skal skje i henhold til SFTs veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.sft.no.

Fylkesmannen forutsetter at bedriften kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om bedriftens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

11. Måling og beregning av utslipp. Rapportering til Fylkesmannen

11.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Hydraulisk avløpsmengde skal måles kontinuerlig.

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal omfatte både de komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til SFTs veileder til bedriftenes egenrapportering. Veilederen er lagt ut på www.sft.no.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

11.2 Prøvetaking og analyser

Forholdene skal legges til rette for utføring av målinger og uttak av prøver for analyse. Måle- og analyseprogrammet skal gjenspeile et representativt bilde av produksjons- og utslippsforholdene over året. Automatisk prøvetakingsutstyr med mengdestyring skal installeres når det måles.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard, Norsk Standard (NS) eller tilsvarende ved laboratorium akkreditert etter NS-EN ISO/IEC 17025:1999, utgave 1, 2000. Dersom slike ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret.

Bedriften har produksjonssesong i perioden september – juni, ca. 32 uker. Krav om uttak og analyser av prøver er avgrenset til den perioden hvor det er drift eller utslipp.

Det skal ordinært tas månedlige ukeblandprøver av bedriftens avløpsvann for analyse.

Analyser skal foretas av følgende utløpsparametere, standard er angitt for hver parameter:

- Total fosfor (tot-P) NS 4725, utgave 3, 1984
- Biologisk oksygenforbruk (BOF₅) NS-EN 1899-1, utg. 1, 1998
- Kjemisk oksygenforbruk (KOF_{cr}) NS 4748, utgave 2, 1991

Fylkesmannen fastsetter rutineene for utslippskontrollen. Omfang og parametervalg kan endres hvis det er hensiktsmessig. For anlegg tilknyttet Hias stilles det inntil videre krav om kontinuerlig prøvetaking, der de ekstraordinære ukeblandprøvene skal analyseres mhp. KOF.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier / konsulenter for prøvetaking, skal akkrediterte laboratorier / tjenester benyttes der dette er mulig.

11.3. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal rapportere innen 1. mars året etter utslippsåret på standardiserte skjemaer som sendes ut av Fylkesmannen.

Rapportering skal skje i henhold til SFTs veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.sft.no.

Bedriften skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata til Fylkesmannen angi og kommentere usikkerheten i datamaterialet.

12. Overvåking av resipient. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal bidra ved resipientovervåking i henhold til fastsatt overvåkingsprogram. Det gis nærmere bestemmelser om dette.

13. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen senest 1 måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁸. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

⁸ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Trikloreten	TRI
Muskxylen (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Muskketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluoreerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT